

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt let.
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon štev. 552

LJUBLJANA, dne 24. maja 1924.

Telefon štev. 552

ŠTEV. 62.

J. F.:

Našim davkoplačevalcem.

Te dni objavljeni državni proračun za leto 1924 in 1925 izkazuje donos direktnih davkov iz Slovenije z zneskom po 70.000.000 Din. Niso pa v tej vsoti vsi direktni davki, kateri se plačujejo v Sloveniji, ampak so proračunjeni nekateri in sicer davek na poslovni promet, invalidski davek in izredni državni pribitki med splošnimi dohodki. Med temi dohodki je po pokrajinah razdeljen edino invalidski davek, ki je proračunjen za Slovenijo na 4 milijone dinarjev, dočim sta davek na poslovni promet in izredni državni pribitek proračunjeni le z eno vsoto za celo državo in sicer davek na poslovni promet na 200.000.000 Din, izredni pribitek pa na 500.000.000 dinarjev. Pričakovani donos davka na poslovni promet iz Slovenije se more le oceniti po dosedanjih izkušnjah in sicer približno na 30 milijonov dinarjev. Izredni pribitek se pa da na podlagi proračunjenih donosov posameznih davčnih vrst skoro z matematično natančnostjo preračunati na približno 55 milijonov dinarjev.

Ako bomo torej v Sloveniji plačali le to, kar je proračunjeno, bo znašalo to ogromno vsoto 163 milijonov dinarjev, kar odgovarja kvoti, katero smo plačali v mesecu januarju t. l., proračunjeni na eno leto. Po izkušnjah, ki jih imamo, pa smemo pričakovati, da se naša uprava ne bo zadovoljila s to vsoto, ampak da bo iskala svoje zadoščenje ponovno v tem, da zopet najde dopačenje navzgor in iztisne iz davkoplačevalcev, če se bo le dalo, kolikor mogoče več. V tem oziru nam dohajajo pritožbe iz raznih okrajev, da se čim bolj pojavlja tendenca od strani davčnih oblastev, odnosno njihovih šefov, ki so hkratu predsedniki raznih davčnih komisij, da se razni

davčni predpisi neprimerno dvignejo brez ozira na dejanske razmere, ki so bile take, da o upravičenosti poviška ne more biti ni govora. Za primer navajamo le mimogrede, da se hoče v nekem cenilnem okraju, v katerem je bila v letu, ki pride za oceno v poštev, notorična suša, dohodek iz zemljiške posesti skoro podvojiti, dasi so se cene preje znižale nego dvignile in da se hoče z raznimi praktikami ubiti vstrajnost avtonomne komisije. V očeh nadzorne oblasti so taki ljudje edino le prevestni, dasi niti z daleka ne upoštevajo javno objavljenih okrožnic nadzorne oblasti same. Ali naj si tolmačimo to tako, da imajo posamezniki drugačna, če že ne pismena pa vsaj ustmena navodila?

Vsa znamenja kažejo, da čaka letos posamezne davkoplačevalce še trd boj za pravično odmero davkov. Zato je letos umestna podvojena pazljivost na razgrnitev odmer, da ne bo nihče prispeval k omenjenim milijonom več, nego je dolžan po zakonu.

Kljub težkim denarjem, katere plača Slovenija za davke, pa po zaslugi naših lokalnih faktorjev še danes nimamo plačilnih nalogov, ki so se odpravili pred par leti edino v Sloveniji in v Dalmaciji. Skrajni čas bi že bil, da bi se oblastvo, ki ima nalogo, da ta nedostatek popravi administrativnim potom, vendar enkrat odločilo, da nam vrne našo staro okoreninjeno pravico in znova uvede plačilne naloge. Trdno smo odločni stvar gnati tudi do skrajnosti. Upamo pa, da nam tega ne bo treba in da dobimo v doglednem času vsaj toliko upoštevanja pri finančni upravi, da nas bo o predpisu davkov, ki dosegajo tako visoke milijone, obveščala za naprej s plačilnimi nalogi, ne pa z izkazi.

Položaj avstrijske trgovine.

Neko ugledno strokovno glasilo dunajskega trgovstva priobčuje te dni zanimiv članek o špekulacijskih dobičkih, ki se more z nekaterimi izpremembami prikriti tudi na naše razmere. Članek izvaja: »Ne more se tajiti in prikrivati, da se nahajamo v težki gospodarski krizi. Prizadeto je po tej krizi tudi trgovstvo. Smo sredi obšutne stagnacijske dobe, ki je posledica različnih činjenic. Na eni strani opazujemo preomejen obtok kapitala in denarnih sredstev, na drugi strani pa preobilico blaga, za katero nimamo kupcev. Vendar so pa to le posamezni znaki težke bolezni našega gospodarstva. Ta bolezen se imenuje: preureditev našega gospodarstva na normalne razmere, kakršne so bile v predvojni dobi. Mi trgovci moramo pripoznati, da že nekaj let občutimo preobilico trgovskih podjetij. V vojni dobi, ko je pomanjkalo blaga, se je marsikdo posvetil trgovini. Ti so leta in leta dobro zaslužili, v začetku vsled pomanjkanja blaga, potem pa pri izvozu, katerega je omogočala inflacija denarja, ko se je Avstrija »razprodajala«, pozneje vsled nemške inflacije, ob »razprodaji« Nemčije in končno ob »razprodaji« Francije, dokler se ni ta vsled intervencije ameriškega velekapitala na nagloma zaključila.

S tem je izčrpana možnost špekulacijskih dobičkov. Doba ugodnih špekulacij je minula. Sedaj se mora

naše gospodarstvo preurejati na normalne predvojne razmere. V tem obstoji kriza, bolezen, ki ne bo ostala latentna, ampak bo vodila do ozdravljenja našega gospodarstva. Premnogi bodo prisiljeni prenehati s trgovanjem. Kar bo pa ostalo, bo imelo glavo in mišice, sposobnost in moč. Bolezen bodo prestali le najboljši. Vsi, ki so bolni, slabi, prazni in nepotrební, bodo izginili iz trgovskega sveta in le oni bodo vzdržali, ki so potrebni, močni in silni.

Ako dosedaj ni bila umetnost biti »tudi-trgovca« in spravljati na lahek način zaslužne špekulacijske dobičke, se bode od sedaj naprej vedno bolj kazalo, da zahteva trgovsko poslovanje fizično in moralno moč, pa tudi glavo in razum. Nakup, prodaja, privabljanje odjemalcev in poslovna organizacija bodo postale zopet umetnost. Trgovske posle bodo mogli uspešno vršiti zopet le zmorni in usposobljeni trgovci. V isti meri, v kateri bodo padali okoli nas nepotrební, bo rasla v nas sila in samozavest močnega. Tudi močni bodo trpeli in bodo morali marsikaj žrtvovati, da se vzdržijo na svojem položaju. Morebiti bodo morali tudi skrajšati svoje bojne črte in opustiti, kar se ne bo dalo držati, vendar bodo pa končno zmagali in se obdržali na površju in bistveno pripomogli, da bo ta bolezen ozdravila našo trgovino in nas vodila v normalne razmere.

0 sladkorju.

Poročila iz Čehoslovaške pravijo, da je vreme za rast sladkorne pese prav ugodno. Letos je veliko več sveta porabljenega za kulturo sladkorne pese, kakor pa lani. Lani ga je bilo na Češkem 116.000 ha, letos 141.000, na Moravskem 71.000 in 95.000, v Šleziji 2950 in 3350, na Slovaškem 36.000 in 48.000. Natančno v odstotkih znaša prirastek na Češkem 21,5%, na Moravskem 32,8, v Šleziji 13,8, na Slovaškem 36,7%, v vsej državi 27,2%. Podatke je dalo 155 tovarn, vseh je pa 157. Če bodo razmere še nadalje ugodne, računajo s pridelkom 1 milijon 250.000 do 1.300.000 ton.

Sladkorni trg je v zadnjem času pod vplivom svetovne produkcije, ki je presenetljiva. Pozimi so trdili, da bo Kuba producirala samo 3.600.000 ton. A jih bo več. S sladkornim trstom je takole: enkrat je kampanja krajša, enkrat daljša; trst živi nekako v dveh kampanjah. Najbolje je, če vzamemo dve kampanji skupaj in povemo, koliko sta producirali. Če je ena kampanja krajša, ostane še trsta za prihodnjo. Trajnost kampanje je odvisna v prvi vrsti od vremena in delovnih razmer. Ob ugodni konjunkturi, kakor je letos, morajo napeti vse sile, da pred nastopom deževja spravijo ko-

likor mogoče trsta pod streho. Kakor hitro se deževje začne, so plantaže in ceste tako mehke, da je vsak dovoz trsta nemogoč. Trsta v kampanjah 1923/24 in 1924/25 cenijo na Kubi toliko, da računajo v obeh letih z 8 milijoni ton sladkorja. Z izrednim dvigom predelave se je kubanski sladkorni industriji posrečilo, da je producirala že 317.000 ton sladkorja več kakor v isti dobi lanskega leta. Okoli 5. maja je obratovalo še zmeraj 115 tovarn, lani ob istem času samo še 35. Zato bo že tako višja produkcija še narasla; še pred tednom je cenila trvdka Guma & Meyer kubanski pridelek na 3.900.000 ton, takoj nato pa kubanski statistik H. A. Himely na 4 milijone 30.000 ton.

V mesecu aprilu so se cene sladkorja še nekoliko držale, zato, ker so mislili, da se bo začelo večje povpraševanje. A konzumi je spričo ugodnih poročil iz vseh krajev sladkorne produkcije — ne samo s Kube — zelo previden in ne mara kupovati. Angleži na primer, najmočnejši konsument, so krili le najnujnejšo potrebo, cene so se jim zdele previsoke. In takoj so šle cene za dva šilinga pri 50 kg nazaj. Dva šilinga sta nekaj čez 35 Din. Kakor vse kaže in če bo korakal naš sladkorni trg za svetovnim, moramo računati z nadaljnjim znižanjem cen sladkorja.

Italijansko-ruska trgovinska pogodba.

Pogodba za trgovino in plovbo, sklenjena med Italijo in Rusijo, vsebuje v svojem prvem členu priznanje de iure Zveze sovjetskih republik. Vprašanje odškodnin za zaplenjena premoženja Italijanov ni moglo dobiti v pogodbi svoje rešitve. Vendar je pa bilo puščeno v vprašanje nedotaknjeno in sta obe vladi sklenili, da se bo pri njega rešitvi pazilo na to, da bodo priznane italijanskim državljanom ugodnosti, kakršnih ne bodo mogli dobiti pripadniki nobene druge države.

Določbe gospodarskega značaja pa sestavljajo končnoveljavno in popolno vrsto odredb, ki znajo urediti trgovino med pripadniki obeh držav, izmenjavo blaga in plovbo.

Kar se tiče medsebojne izmenjave blaga, je ustvarila največje težave potreba spraviti v sklad dva režima v trgovini, katera se globoko razlikujeta med seboj, ker je zunanja trgovina Rusije državni monopol, medtem ko je v Italiji svobodno prepuščena zasebni podjetnosti. Ta ovira je bila odstranjena na podlagi dejanskega stana, upoštevajoč pri tem velike ugodnosti, ki izhajajo za oba naroda iz medsebojnega uvoza.

Izkustva preteklosti, upoštevanje sedanjih potreb Rusije ter zanimanje novih zmognosti italijanske industrije so dovedle do tega, da se je postavila vzpostavna trgovskih stikov med obema državama na sledeče temelje: Rusija bo dobavila Italiji veliko množino žita ter bo nakupila v Italiji del industrijskih in kmetijskih izdelkov, ki jih rabi za svojo gospodarsko obnovo in za prehrano svojega prebivalstva.

Tako si je Italija zagotovila dobavo vsaj 3 milijonov kvintalov žita na leto, za kar bo s svoje strani izvažala v Rusijo izdelke svoje industrije. Uvoz žita se bo izvrševal v režimu popolne svobode s strani italijanskih uvoznikov, ker se italijanska vlada ni hotela oddaljiti od temeljnih smernic svoje gospodarske politike, ki prepuščajo udejstvovanje v trgovini svobodni inicijativi zasebnikov.

Trgovinsko pogodbo izpopolnjuje carinski dogovor, v smislu katerega

si obe državi priznavata za izdelke, ki so najnavadnejši za medsebojni promet, največje prednosti pred vsemi drugimi državami. Ta dogovor predvideva znatna znižanja carine še za druge glavne proizvode obeh držav. Tako se je na primer znižala carina za limone za 75%, za pomaranče za 60%, za sveže sadje za 60%, za močna vina za 50%, vermut in marsalo za 75%, neobdelan mramor bo odselej prost vsake carine, medtem ko je bila močno znižana carina za mramor v ploščah.

Kar se pa tiče pogodbe za plovbo, je treba tu najprej omeniti koncesije za obrežno plovbo med nekaterimi pristanišči. Italijanskim ladjam je dovoljena ta obrežna plovba za pristanišča Odeso, Novo Rosijsk, Batum in Rostov. Za ruske ladje je ta plovba omejena na pristanišča Trst, Genova, Napoli, Livorno in Catania.

K. Tiefengruber:

Uporaba elektrike pri kovaški peči.

Izkoriščanje premoga kot kurilno sredstvo v industriji je še vedno nerešen problem, čeravno se trudijo znanstveniki že mnogo desetletij dvigniti izrabo premogovnih kalorij čez dosedaj doseženo mero.

Vzemimo samo kovaške obrti. Naravnost ogromne množine premoga se pokuri na njenih ognjiščih; brez pretiravanja lahko smatramo kovačije najizdatnejšim konzumentom te danes že jako dragocene snovi.

Preiskave v kurilni tehniki so nepobitno ugotovile, da izrabijo kovaške peči komaj 9% kurilnega materiala, ki se na njih sežge; vse drugo odpade na dim in saje, precej gorkote se izgubi v zidovju, izžari v prostoru, katerega včasih do neznosnosti razgreje; za pravi namen, razbeliti delovni kos železa, ostane zgoraj naveden neznaten del proizvajane toplote, in to samo pod najugodnejšimi pogoji: prvovrsten premog, dobri zračni dovod itd.

Na običajni kovaški peči se železo razgreje po delih, kjer bi tega ne bilo treba; ker se gorkota ne da ravno na obdelovalno plat omejiti, tudi ostane železo dalj časa v ognju, kakor bi bilo pravzaprav potrebno.

Z ozirom na te okolnosti pridemo do zaključka, da se od teh 9% izrabljene gorkote obratno izkorišča samo tretjina. Izguba na kurilnem materialu bi bila torej 97%.

Slabšega uspeha v izrabi kurilnih snovi, kakor ga kaže predstojeci primer, ga ni najti v nobeni drugi obrti, ni čuda, da se moderna tehnika predvsem trudi z novimi iznajdbami zavezati neekonomično potratu premoga v kovaški industriji.

Nadomestitev premogovne kalorije z električno energijo je bila najbližja rešitev tega gospodarsko jako važnega vprašanja.

Pred kratkim se je inženjerjem kovinskega velepodjetja v Liege (Belgija) posrečilo sestaviti pripravo, ki s pomočjo električnega toka razgreje železo, do vsake kovaške vročine in sicer ravno v obsegu, ki je za obdelovanje komada potreben. Ta razbelilna priprava je primerna za vsako obliko predmeta v kovaški obrti ter se temeljito razlikuje od običajnih ognjišč, daje sploh kovačnici povsem drugačno lice: Mesto ognjišča je vdelano na močno tñalo krepko zavijalo, med katere čeljusti se vpreže obdelovalni železni predmet.

Železo, ki se ima razgreti, se vključi kot upor v električni tok, gorkota nastane po istem načinu kakor pri žarnicah ali električnih štedilnikih.

Elektrika se v celoti v toku skozi upor izrabi v gorkoto in je mogoče

razgreti samo natanko odmerjeni del železa, tako da se od porabljene energije sploh nič ne izgubi.

V trenutku ko je obdelovalni komad razgret, se tok prekine ter ni nobene potrate toplote, kakor na navadnem kovaškem ognjišču, kjer premog brez potrebe pogori.

Priprava je podobna močnemu navijalu (Schraubstock), katerega čeljusti se dajo poljubno premikati, da zgrabijo vsako obliko železa, ter predstavljajo obenem elektrode s katerimi se spaja tok na potu skozi obdelovalni predmet.

Brez težave se vpreže v napravo vsaka stvar, naj si bo drobna ali obsežna, celi vozovni deli, osi, obroči itd. Pri navadnem ognjišču so taki predmeti precej nerodni.

Značilno za »električno kovačijo« je dejstvo, da se vpreženo železo po vključitvi jako naglo razgreje ter neprimerno prej nastopi temperatura, ki je za kovanje potrebna.

Svedoki trdijo, da je vporaba elektrike za proizvodnjo kovaške vročine dosegla najvišjo stopnjo ekonomije kurilnih sredstev, ki je po današnjem stanju tehnike sploh mogoča.

Električna kurilna tehnika je podarila obrti v tej pripravi izum, ki presega vse dosedaj znane številke v razmerjih med prejšnjimi obratnimi sredstvi in pripomočki, ki jih nudi elektrika človeškemu duhu.

Jasna je ta slika iz industrijskega napredka, ker nam predločuje tehnični razvoj v priprosti obrti in dokazuje, da obeta tehnika tudi rokodelcu popoln preobrat v delavnici, če noče na lastno škodo zaostati za časom.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Izvoz v Jedren se ne le zmanjšuje, ampak celo povišuje. Dasi je italijansko blago cenejše, vendar so odjemalci navajeni na naše izdelke, ki so boljši, vsled česar se Italijani tam ne morejo razviti. Pri gotovih italijanskih izdelkih je v sredi juta in le naokrog kodelja. Ker je juta cenejša, je tudi italijansko blago cenejše, a zaradi tega tudi neprimerno slabše. V Jedrenu kreditirajo naši za 91 dni. Kasaskonto znaša 3%. Kreditiranje je toliko sigurno, da eden naših trgovcev ni izgubil tekom desetletnega poslovanja več nego 200 Din.

V Trapezuntu so začeli imitirati leskoveške izdeke s tem, da jih zavijajo (pakujejo) kakor Leskovčani, a to jim ne pomaga dosti, ker je kodelja dosti slabša in torej tudi izdelek manj vreden.

Prevoz vrvarskih izdelkov do Jedrena preko Bolgarske velja 340 do 350 Din za vagon. Za prevoz se plačuje isto vozarino, kakor za prevoz po Srbiji. Carina je za 11% višja, ker se pri carinjenju upošteva detajlna cena, dočim se pobira v Ristovu carina od en gros cene.

Velika množina vrvarjev iz Leskovca in Vranje kupuje ob sobotah kodeljo, da proda prihodnjo soboto svoje vrvarske izdelke. Kljub temu se spričo variranja cene za kodeljo in vrvarske izdelke vendar večkrat pripeti, da ne prodajo svojih izdelkov nič dražje, nego so kupili kodeljo.

Pomanjkanja kapitala za nakup kodelje v zvezi z dejstvom, da večina ne more čakati s prodajo izdelkov na boljše cene, ustvarja veliko odvisnost leskovskih in vranjskih vrvarjev od trgovcev in dnevnih cen. Nekateri vrvarji nimajo sredstev za nakup kodelje, vsled česar jemljejo kodeljo pri trgovcu na kredit z obvezo, da mu prodajo svoje izdelke po dnevnih cenah prihodnje sobote. Za riziko si zaračuni trgovec 5 par pri 1 kg kodelje, kar znaša približno četrtno celotnega delovnega zaslužka.

Upoštevale, bi se moralo s pomočjo države združiti vse vrvarje v zadrugo za nakupovanje kodelje in prodajo vrvarskih izdelkov. Zadruga v Leskovcu bi potrebovala glavnico po 150.000 Din, da bi mogla uspešno poslovati. Zadruga bi bila s to glavnico v položaju, da nakupi kodeljo za celoletno potrebo svojih združnikov takrat, ko je kodelja najcenejša. S tem bi se kodelja pocenila za približno 25 do 30%. Zadruga bi bila tudi v položaju, da diktira cene vrvarskim izdel-

kom. S tem bi se bedni položaj vrvarjev izdatno poboljšal.

Na ta način bi se dalo doseči toliko, da bi bilo mogoče dneve podvojiti. Razumljivo je, da bi bila ustanovitev zadruga mogoča edino, ako ji da za obrat potrebni kapital na razpolago država iz Menapjevega fonda.

Vsota po 12.000 Din, katero je dovolila do sedaj država za pospeševanje vrvarstva, je tudi za začetek preneznatna, da bi se moglo misliti na ustanovitev zadruga. Ta vsota bi komaj zadostovala, da se organizira izvoz vrvarskih izdelkov ali na Grško (razun Tesalije) ali v Bosno in Hercegovino. Država bi morala dati na razpolago vsoto po 150.000 Din edino za ustanovitev zadruga v Leskovcu, isto vsoto pa tudi za Vranje, da se omogoči skupna nabava kodelje in prodaja izdelkov. Hkratu bi morala priznati tem zadrugam vsako leto gotovo vsoto za premije na izvoz vrvarskih izdelkov, v kraje, v katere se dosedaj niso izvažali.

Potrebna bi bila tudi šola, da se vrvarji navadijo boljšega dela svoje stroke.

Neobhodno je potrebno tudi pošiljati učence in to tako izučene vrvarje, kakor absolutne trgovske šole na vrvarsko in tkalsko šolo v Sorau na Nemškem, da se praktično in teoretično pouče o obdelovanju lanu, izdelovanju prediva itd. Tako izučeni gojenci bi pospeševali boljše predelovanje kodelje in povzdignili kvaliteto vrvarskih izdelkov. Poslati bi jih bilo treba še to leto in sicer po dva mojstra in dva absolventa trgovske šole rodod iz Leskovca ali iz Vranja. Koristno bi tudi bilo, da bi se poslalo nekaj izučenih delavcev v Apatin in bačko Palanko, da se tam bolje priučijo svoje stroke. (Dalje prih.)

Trgovina.

Sestanek italijanskih in jugoslovenskih trgovskih zbornic v Padovi. Na inicijativno predstava trgovskih in obrtniških zbornic treh Benečij ter italijansko-jugoslovenske trgovinske zbornice v Rimu se bo tekom mednarodnega sejma v Padovi vršil kongres teh zbornic z jugoslovenskimi trgovskimi in obrtniški zbornicami. Sejmski odbor bo tekom sejma imel istotako nekaj zborovanj jugoslovenskih in italijanskih trgovcev. Pri teh prireditvah se bodo obravnavala predvsem ona vprašanja, ki vplivajo ovirajoče na razvoj medsebojnih trgovinskih stikov. Dnevni red kongresa zbornic bi bil za enkrat nastopen: 1. Poročilo obojih zastopnikov o gospodarskem in finančnem položaju obeh držav. 2. Posvetovanje o prometnih zvezah med Italijo in Jugoslavijo, o carinah obeh držav, o bančnih zvezah med Italijo in Jugoslavijo, o carinah obeh držav, o bančnih zvezah, o poročevalski službi in končno o raznih vprašanjih ter predlogih.

Svobodni izvoz sladkorja iz Italije. — Ministrski svet je na včerajšnji seji sklenil dovoliti svobodni izvoz sladkorja do kontingenta 100.000 kvintalov. Ministrski svet je končno tudi odobril sklep, da se od 1. avgusta dalje sploh dovoli po-

polnoma svobodni izvoz sladkorja iz Italije.

Izvoz naših konj v Avstrijo. Ministrstvo poljoprivrede in vod je zaprosilo ministrstvo trgovine in industrije, da pri nadležnih mestih izposluje, da se dovoli našim podanikom izvoz konj v Avstrijo, ker je to dosedaj zbog nalezljive bolezni pri naših konjih, ki je pa že ponehala, bilo prepovedano.

Ratifikacija francosko-italijanske trgovinske pogodbe. Dne 23. maja sta ministrski predsednik Mussolini in francoski poslanik Barrere izmenjala ratifikacijske listine glede trgovinske pogodbe, sklenjene med Francijo in Italijo dne 13. novembra 1922. Pogodba je stopila takoj v veljavo. Pogodba je sklenjena na temelju novega italijanskega carinskega tarifa. Z novo pogodbo so se zelo pospešili trgovinski odnosi med obema državama. Pogodbi je pridejan sedaj še dodatek, ki stopi v kratkem v veljavo.

Francoska zunanja trgovina. V prvih štirih mesecih t. l. je bilo uvoženega blaga v Francijo za 13.516.467.000 frankov, t. j. za 4.011.466.000 frankov več kakor v istem času leta 1923. Izvoz je v teh mesecih dosegel vsoto 14.999 milijonov 848.000 frankov, torej za 5.997 milijonov 178.000 frankov več kakor v isti dobi lanskega leta, napram prvim štirim mesecem leta 1923. se je letošnji francoski izvoz zvišal za 13.738.021.000 frankov.

Zastopstva naših industrijskih in eksportnih trgov v Egiptu išče neka tvrdka v Kairu. Njen natančni naslov je interesom na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Nadaljevanje trgovskih pogajanj med Češkoslovaško in Avstrijo. Po dunajskih vesteh so se trgovska pogajanja med Češkoslovaško in Avstrijo zopet pričela na Dunaju. En del češke delegacije je že prispel tjakaj, prihod drugega pa se pričakuje v teh dneh. Ze na prvem sestanku, ki se je vršil 19. t. m., se je ugovorilo precejšnje zblizanje stališč obeh delegacij in je zato pričakovati, da bodo posvetovanja kmalu končana. Končno zaključenje trgovske pogodbe se bo izvršilo v Pragi, kamor se bodo prenesla pogajanja začetkom junija.

Potrditev prisilne poravnave izven konkurza. Odobrena je poravnava, ki jo je sklenila dne 3. maja 1924 tvrdka Brule & Črne, javna trgovska družba v Celju, s svojimi upniki za 40% terjatev na glavnici, na obrestih in stroških, narastlih do dne 18. marca 1924, plačljivih do dne 15. julija 1924.

Uvedba poravnalnega postopanja. — Uvedlo se je poravnalno postopanje o imovini Franca Ogrizka, tvorničarja v Mariboru, Vetrinjska ulica št. 11. Nalog za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Mariboru dne 5. julija, rok za oglasitev do dne 2. julija 1924.

Nakupovalna zadruga z. o. p. v Ljubljani se je razdružila, ker je prešla v likvidacijo. Upniki se pozivljajo, naj prijavijo svoje terjatve pri zadrugi do dne 30. junija 1924.

Industrija.

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani so imele dne 21. maja 1924. svoj V. redni občni zbor. Iz poročila upravnega sveta posnamemo, da je to

LISTEK.

Gustav Freytag.

Dati - Imeti.

(Nadaljevanje.)

Ko je Evgen med prisrčnim zahvaljevanjem spravil denar v žep, prične Anton: »Zelet bi vam nekaj povedati, kar mi je že včerajšnji večer težilo srce. Prosim vas, ne imejte me za vsiljivca, če vam ne zamolčim tega, kar morate vedeti in o čemur tujec nima pravice govoriti.«

»Izbrali ste si slab čas, če me hočete poučevati,« odgovori nejevoljno poročnik. »Sam dobro vem, da sem napravil veliko neumnost in pripravljam se že na očetovo pridigo. Kar bom moral slišati od njega, ne želim od drugih.«

»Premalo mi zaupate, gospod Rothsattel,« reče užaljeno Anton, ko opazi, da se Evgen jezi. »Zvedel sem včeraj dvomljivo vest o vašem očetu, ki se

glasi, da njemu, oziroma njegovemu premoženju grozi nevarnost in to vsled intrig in spletk gotovih ljudi. Še celo imena teh vam lahko navedem.«

Začuden pogleda poročnik v resni obraz Antonov in reče končno: »Za vraga, prestrašili ste me. Toda ne, saj to ni mogoče, papa mi ni nikdar o tem ničesar omenil.«

»Mogoče sam ne pozna načrtov brezobzirnih ljudi, ki ga hočejo uničiti,« reče Anton.

»Moj oče ni mož, ki bi se pustil od koga izrabljati,« odgovori ponosno Evgen.

»Razumem vas prav dobro,« reče Anton. »Prosim vas pa, spomnite se, da so zadnje kupčije očetu dale povod, da je prišel v dotiko z večimi prebrisanimi trgovci. Oni, ki mi je to povedal, je storil to gotovo iz dobrega namena. Slišal je iz mnogih ust, da je vaš gospod papa v nevarnosti, da izgubi velike vsote.«

Svetujem vam, pojdite z menoj k

temu človeku, morda se nama posreči še kaj več zvedeti od njega. Včeraj ste ga videli pri meni.«

Poročnik je bil zelo potr, vzame, ne da bi rekel besedo, svojo čepico in obadva hitita proti stanovanju Tinkeslesa.

»Najboljše je, da vprašati sami, kje da se nahaja žid,« mu reče med potjo Anton. Poročnik odide v hišo in poprašuje vse domače, ki jih je videl, kje bi bil Tinkesles. Toda zvedel je le eno. Trgovec je prejšnji dan odpotoval. Hitela sta od stanovanja na poveljstvo mesta in zvedela tam, da je bil židu izstavljen potni list za Turčijo. Tako je vsiljivec naenkrat izginil. To pa je obadva še bolj razburilo. Bolj ko je premišljeval Evgen o celi zadevi, tem manj je vedel, kaj naj stori. Slednjič je potožil Antonu: »Moj oče je gotovo v denarni stiski, kako naj mu razode- nem še svoj dolg? To je težko zame. Gospod Wohlfart, vi ste dobri, posodili ste mi denar, kljub temu, da ste vse vedeli. Bodite še toliko dobri in posodite mi denar za daljšo dobo.«

»Gotovo, kadar hočete sami, pa mi vrnite denar,« reče Anton.

»To je lepo od vas,« reče poročnik, »pa še nekaj, pišite o tem sami mojemu očetu. Vi najboljše sami veste, kaj vam je neumni žid povedal in meni se v resnici ne ljubi take reči poročati mojemu papanu.«

»Toda vašemu očetu se bo zdelo vsiljivo, če mu jaz kot tujec poročam kaj takega,« odgovori Anton.

»Moj oče vas dobro pozna,« prigo- varja Evgen, »spominjam se tudi, da mi je moja sestra veliko pripovedovala od vas. Le pišite in pripomnite, da sem vas jaz prosil za to. Res, najboljše je, da prevzamete celo zadevo vi.« Anton oblubi. Vsede se takoj k pisalni mizi in poroča gospodu baronu o vsem, kar je zvedel od Tinkeslesa.

Tako je prišel v tujini z družino Rothsattel v novo zvezo, katera bi zanj in za baronove imela biti velikega pomena.

(Dalje prih.)

velevažno industrijsko podjetje tudi v pretečenem letu znatno napredovalo v produkciji. Predložena bilanca izkazuje 912.194 Din čistega dobička ter se izplača 11-odst. dividenda, to je 11 Din za delnico. Rezervnemu zakladu se je votala vsota 45.609.74 Din. Penzijskemu fondu uradnikov 50.000 Din. Podpornemu fondu delavcev 50.000 Din. Dobrodelnim namenom 30.000 Din. Fondu dubioznih terjatev 120.000 Din. Pri dopolnilnih volitvah je bil izvoljen v upravni svet gospod ravnatelj inž. J. Boncelj, ter bil ponovno izvoljen dosednji predsednik g. Avgust Zabkar v istem svojstvu. Dividenda se izplača pri blagovni Jadransko-podunavske banke in Ljubljanski kreditni banki s 1. jun. 1924.

A. Westen, delniška družba v Celju. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo z odlokom z dne 21. februarja 1924 da smeta gg. Avgust Westen in Adolf Westen, družabnika tvrdke A. Westen v Gaberju pri Celju, ustanoviti delniško družbo z imenom: A. Westen, delniška družba v Celju. Osnovna delniška glavnica znaša 5 milijonov dinarjev in je razdeljena na 50.000 delnic po 100 Din nominalne vrednosti, ki se glase na imetnika, ter so z aporiti, vloženi po imenovanih družabnikih tvrdke A. Westen, popolnoma krite.

Prenos sedeža Trboveljske premogokopne družbe. Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, je dne 12. maja 1924 potrdil na podstavi pooblaštitve ministrstva za trgovino in industrijo z dne 29. marca 1924 nova pravila Trboveljske premogokopne družbe, ki je prenesla svoj sedež z Dunaja v Ljubljano.

Amerika za madžarsko tekstilno industrijo. Kako poroča »N. Fr. Presse«, kaže ameriški kapital precejšen interes na madžarski tekstilni industriji. Eno vodilnih apreturtnih tovarn so Amerikanci že kupili. Tudi se vodijo pogajanja glede udeležbe na madžarski čipkarski domači industriji.

Denarstvo.

Notiranje nove poljske valute na zagrebški borzi. Po sklepu upravnega sveta borze z dne 20. t. m. se je potčeni z dne 26. t. m. trgovalo in notiralo v službeni tečajnici namesto »poljska marka« nova poljska valuta »zloty«. Notiranje se objavlja za 1 zloty.

Podružnica italijanske banke v Beogradu. Zastopnik milanskega denarnega zavoda Banca Commerciale Italiana je prišel, kako poročajo beograjski listi, v Beograd, da se pogaja z merodajnimi činitelji o ustanovitvi lastne podružnice v Beogradu.

Ameriško posojilo Nemčiji. Pariški listi poročajo iz Washingtona, da je predsednik Koolidge odobril zakonski načrt o posojilu 100.000.000 dolarjev v korist Nemčiji.

Češkoslovaško posojilo na Angleškem. Med Anglijo in Češkoslovaško je bil sklenjen pogovor za posojilo v znesku 1.300.000 šterlingov po 8% s temeljnim kurzom od 96 in pol. Posojilo se bo moralo vrniti do oktobra 1952.

Trboveljski premog in drva
dobavlja
DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA,
Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.
Plačilo tudi na obroke!

Davki in takse.

Kakšno dohodke pričakuje finančna uprava v proračunskem letu 1924/1925 iz donosa davka na vojne dobičke? Proračun za leto 1924/1925 predvideva, da bo znašal donos vojnega davka za leto 1920 in prejšnja leta v omenjenem proračunskem letu deloma na že odmerjenem, a še ne poravnanim ali na še ne odmerjenem davku 16.9 milijonov dinarjev. Po posameznih pokrajinah se razdeli donos nastopno: Srbija 54, Bosna in Hercegovina 15, Dalmacija 7, Hrvatska in Slavonija 35, Slovenija 8 in Vojvodina 50 milijonov Din. Nizek proračun za Slovenijo dokazuje, da je v preteklosti več kot izpolnila svojo dolžnost in žrtvovala spričo večkrat prekomernih ocen za državo več, nego je bila dolžna storiti.

Proračun neposrednih davkov v proračunskem letu 1924/1925. Za posamezne pokrajine so za proračunsko leto 1924/1925 predvideni na neposrednih davkih nastopni donosi: Srbija 162 mili-

604.557 Din, Črnagora 9.000.000 Din, Bosna in Hercegovina 55.249.600 Din, Dalmacija 15.983.000 Din, Hrvatska in Slavonija 137.300.000 Din, Slovenija 70 milijonov dinarjev, Vojvodina 165 milijonov 65.000 dinarjev, skupaj 619 milijonov 202.157 dinarjev. Ako od te vsote odštejemo zaostanke na vojnem davku, se izkaže, da bo Slovenija plačala na neposrednih davkih skoro eno sedmino vseh neposrednih davkov.

Carina.

Carinski dohodki v prvih desetih dneh meseca maja t. l. Prvih deset dni meseca maja t. l. so naše carinarnice pobrale 46.976.649 Din carine. Največ so pobrale nastopne carinarnice: v Beogradu 9 milijonov 666.301 Din, v Zagrebu 8.207.694 dinarjev, v Ljubljani 3.179.132 Din, v Subotici 3.916.842 Din, v Novem Sadu 3 milijone 44.655 Din in v Mariboru 2.241.940 dinarjev. Od ostalih carinarnic v Sloveniji so pobrale največ nastopne carinarnice: na Jesenicah 1.005.323 Din, na Rakeku 978.637 Din, v Gornji Radgoni 267.433 Din, v Murski Soboti 139.232 dinarjev in v Celju 814.924 Din.

Novi belgijski carinski tarif. Kako se poroča, ne bo stopil carinski tarif, sprejet 10. maja v senatu, že z dnem razglasitve v veljavo, ampak bo termin določila vlada. Izvedba tarifa zahteva dolgotrajno delo in o uporabi tarifa ne more biti govora pred oktobrom.

Promet.

Sezonski program za paroplovne družbe. V prometnem ministrtvu se vrši te dni konferenca z zastopniki naših paroplovnih družb glede ureditve letošnjega programa za sezono, s posebnim ozirom na državno subvencijo, ki je v proračunu določena na 40 milijonov dinarjev.

Brzojavna pristojbina za Reko. V zadnjem času se je otvoril neposredni brzojavni promet med Reko in Zagrebom preko Sušaka. Pristojbina za brzojavke iz naše kraljevine na Reko je ista kakor v tuzemskem prometu, t. j. sedaj 50 par za besedo, najmanj pa 5 dinarjev. Vse brzojavke na Reko se pošiljajo tje kaj samo preko Zagreba.

Paketni promet z Albanijo odprt. Z dnem 15. maja t. l. se je otvoril paketni promet z Albanijo. Pošiljajo se lahko paketi do 5 kg teže in do 1000 frankov vrednosti.

Neposredni promet med Jugoslavijo in Italijo, kakor tudi v prevozu preko Avstrije. K našemu članku o tej zadevi pristavljamo še nastopno odredbo: Z veljavnostjo od 1. junija t. l. je izvozno carinjenje v Bistrici Bohinjsko jezero za smer v Italijo omejeno tako: »V Bistrici Bohinjsko jezero se smejo cariniti samo pošiljke iz postaj proge Dobrava-Vintgar — Bistrica Bohinjsko jezero za izvoz preko Podbrda, dočim se mora izvozno carinjenje vseh pošilk iz drugih postaj vršiti brezpogojno najkasneje na Jesenicah. Zato se od tega dne dalje ne smejo prevzemati v postajah pred Jesenicami tovarni listi s pošiljateljevim predpisom za izvozno ocarinjenje v Bistrici Bohinjsko jezero«. Stranke, ki so s to odredbo prizadele in imajo deponirana uverenja o osigurani valuti pri carinarnici v Bistrici Bohinjsko jezero, naj si pravočasno preskrbe prenos za izvozno ocarinjenje na Jesenicah ali na kaki prejšnji carinski postaji. — Končno moramo popraviti še nejasen naslov našega članka v tej zadevi. Naslov bi se moral glasiti kakor današnja notica.

Italijanske državne železnice. Najnovejša poročila italijanskih državnih železnic podaja sledečo statistiko: Dolžina omrežja z normalnim tirom znaša 15.779 kilometrov. Lokomotiv na paro je 6362, na električni pogon 362, osebnih voz je 10.889, tovornih 160.787, prtljažnih 6063.

Nova potniška tarifa za brzovlake za oddaljenost do 50 km. Ministrstvo s obračaja uvede s 1. junijem novo potniško tarifo za brzovlake na oddaljenost do 50 km in to: do 10 km: I. razred 14 Din, II. razred 10.40 Din, III. razred 7 Din; do 20 km: 28, 21 in 14 Din; do 30 km: 42, 31.50 in 21 Din; do 40 km: 56, 42 in 28 Din; do 50 km: 70, 52.05 in 35 Din. Nad 50 km ostane stara tarifa, t. j. za vsakih 10 km po 14 Din v I., po 10.50 dinarjev v II. in po 7 Din v III. razredu. Z znižanjem od 2, 1.50 odnosno 1 Din, pri dosegu vsakih celih 100 km. Tako stane karta II. razreda brzovlaka na primer za 650 km 65 krat 10.50 Din, manj

6 krat 1.50, t. j. 673.50 Din. V potniškem vlaku stane kakor tudi dosedaj karta prvega, drugega odnosno tretjega razreda za vsakih 10 km 10.50, 7 in 3.50 Din z znižanjem 1.50, 1 odnosno 0.50 Din pri doseženih 100 km, tako da je po ceni enaka karti drugega, tretjega odnosno polovici karte tretjega razreda brzovlaka.

Otvoritev telefonske linije Budimpešta—Zagreb. Dne 21. maja t. l. je začela delovati nova direktna telefonska linija Budimpešta—Zagreb. Razgovor treh minut stane 3 zlate franke ali 45.000 madžarskih kron (okoli 48 dinarjev).

Iz naših organizacij.

Društvo »Trgovska akademija« vabi na I. redni občni zbor, ki se vrši v sredo, dne 28. maja 1924 ob pol 7. uri zvečer v zborovalni dvorani Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Dnevni red: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Poročilo blaginje. 3. Poročilo tajnika. 4. Izprememba pravil. 5. Volitve. 6. Program za bodoče delovanje. 7. Razno. Ker je to prvi redni občni zbor društva in ker gre za izredno važne sklepe glede društvenega delovanja, posebno glede zgradbe poslopja za ljubljansko trgovsko akademijo, prosimo, da se člani odzovejo vabilu polnoštevilno. Za slučaj nesklepčnosti veljajo določbe § 8. društvenih pravil.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Razno.

Konferenca železniških ravnateljev. Pretekli ponedeljek se je vršila v Beogradu konferenca železniških ravnateljev, kot prva mesečnih konferenc, ki se bodo vršile po naredbi ministrstva s obračaja odslej vsakega 19. v mesecu. Minister g. dr. Popović je pojasnil navzočim svrhu teh konferenc, na kar se je razpravljalo o vseh vprašanjih, ki tangirajo promet, o nesrečnih slučajih, ki se dogajajo na progah in vprašanje na kateri način bi bilo mogoče promet v naši državi najbolj popraviti. Popoldne so se razpravljala nekatera interna vprašanja, ki se tičejo interesov železničarske službe.

Rusija prosila Anglijo za posojilo. Na angleško-ruski konferenci je ruska delegacija predložila prošnjo za pomoč s strani angleške vlade, ki naj bi razpisala dolgoročno posojilo, s katerim bi Rusi krili svoje predvojne dolgeve napram angleškemu državljanom, ampak pod pridržkom gotovih omejitev. Ostane posojila bi se porabil za nakup strojev in drugih predmetov angleškega izvora. Angleška delegacija je izjavila, da ne more angleška vlada dati garancije za tako posojilo, da bo pa z zadoščenjem pozdravila prizadevanja sovjetov za najetje posojila na svobodnem angleškem trgu.

Boji za podaljšanje delovnega časa v Švici. Zveza delodajalcev švicarske strojne in metalne industrije je sklenila, da ne sme nobeden član sprejeti v službo niti enega novega delavca. Ta sklep se je storil zbog odpora delavstva proti 56-urnemu tedniku.

Ponudbe posojil, ki izborna nesejo. V nekaterih berlinskih listih so bili objavljeni pred kratkim inserati sledeče vsebine: »Več milijonov zlatih mark v angleških funtih kot prva hipoteka na zlati bazi po 10.000.— do enega milijona mark proti zmernim obrestim na dolgi rok se posreduje. Vprašati je pri F. C. Prior 16. Florence Road Ealing, London W. 5.« Onim, ki so se na te ponudbe obrnili do tvrdke Prior v London, je ta sporočila precej ugodne pogoje za posojilo zahtevala pa, da predvsem izpolnijo dve vprašalni poli ter eno pošljejo njeni pooblaščenim banki v Berlinu obenem s kavejco po 250 zlatih mark na njen račun. Ta kavejca se ima vrniti po 3 mesecih. Seveda se je oglašilo takoj veliko število reflektantov, ki je šlo v tisoče. Kmalu pa se je pokazalo, da so bili le redki oni, ki so posojilo res dobili. Na ta način so prišli na to, da gre angleški firmi le za umazano kupčijo. Ker za veliko množino kavejci ni bilo treba plačevati obresti je s tem tvrdka Prior izborna zaslužila. Le od 5000 prošenj za posojilo bi znašale kavejce 1.250.000 zlatih mark

in samo 5-procentne obresti za tri mesece 187.000 zlatih mark. Seveda je bila javnost takoj opozrjena na to manipulacijo.

Nov obrtni red. Kako piše »Trgovinski Glasnik«, se je z rešenjem ministrstva trgovine in industrije ustanovila posebna komisija iz 6 članov za izgotovitev novega obrtnega reda, ki bo veljal za celo državo.

Mednarodna razstava zadružništva. — Od 15. julija do 15. septembra se bo vršila v Gandu velika mednarodna razstava zadružništva in socialnih ustanov. Dosedaj se je prijavilo za udeležbo na tej razstavi 50 držav.

Zepni vozni red knjižarne Vilko Weixl v Mariboru, kateri se je v preteklu let kot najbolj praktični med cenj. občinstvom zelo razširil in priljubil, izide tudi letos in sicer v obširnejši izdaji, da bodo vse proge in tudi vozne cene zaznamovane. K temu se bodo dobili tudi posebni platneni ovitki za stalno vporabo, ker se lahko vsak leto vozni red izmenja.

Posredovalnica za službe Slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani ima vedno na razpolago vse vrste trgovskega personala in posluje za poselavce brezplačno. Vse gg. trgovce, kakor tudi ostale podjetnike prosimo, da pri njih izpraznjena mesta vedno prijavljajo na naslov: Posredovalnica Slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani (telefon št. 552).

Tržna poročila.

Tržne cene v Ljubljani na klavnicah dne 22. maja 1924. Voli prima za kg teže Din 14.75, voli rejeni 13.50, voli manj rejeni 12.50, biki, debeli težki 13.50, biki debeli lažji 12.50, biki rejeni 12, telice debele 13.50, telice rejene 12, krave rejene 11.75—12, krave klobasrice 7—8, teleta 15—16, prašiči debeli 15—16, prašiči rejeni 14.50—15. Kljub močnemu padcu cene je blaga dosti na ponudbo, tako da so morali nekateri prodajalci svoje živali prodati tudi pod zgoraj navedeno ceno. Pričakovati je, da bodo cene še bolj nazadovale.

Novosadska blagovna borza (dne 22. maja 1924). Pšenica: baška 79 do 80 kg, 2 odst., defektna, duplikat kasa 310. Oves: baški, duplikat kasa 270 do 277.5. Turščica: baška, promptno 220 do 222.5; za junij, v šlepu na Donavi 225. Moka: baška »0«, duplikat kasa 475, »5«, duplikat kasa 375, »6«, duplikat kasa 300. Tendence nespremenjeno nestanovitna. Skupni promet 96 vagonov, od tega 82 turščice.

Dunajski živinski sejem (22. t. m.). — Goveda: Dogon 540 komadov. Cene za kg žive teže v tisočih aK: voli 12—17, biki in krave 12—16, slaba živina 8 do 12. Promet je bil živahen razen v volih. Svinje: Dogon 1580 komadov. Cene za kg žive teže v tisočih aK: mesnate 17.5 do 19, debele 21 do 23.5.

Cene za surovo svilo. Po poročilih, katere je prejelo naše ministrstvo za trgovino in industrijo iz Milana, se dvigajo cene za surovo svilo na vseh tržiščih zelo živahno in to osobito zbog tega, ker se že sedaj delajo sklepi za novo svilo. Blaga je na tržišču v Milanu zelo malo.

AKO PIJEŠ BUDDHA-ČAJ
VŽIVAJŠ ŽE NA ZEMLJI RAJA

Dobava, prodaja.

Dobava bele kovine. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu se bo vršila dne 11. junija t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave 15.000 kg bele kovine.

Dobava mornarskih maj. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 11. junija t. l. ofertalna licitacija glede dobave 6000 belo-modrih poletnih mornarskih maj.

Dobava ovsa. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 2. junija t. l. direktna pogodba glede dobave 500.000 kg ovsa.

Dobava kruha. Pri komandi mesta v Slovenski Bistrici se bo vršila dne 11. junija t. l. ofertalna licitacija glede dobave kruha.

Dobava odev. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 12. junija t. l. ofertalna licitacija glede dobave 2000 odev za visalke in 2000 odev za postelje.

Dobava krušne moke. Pri intendanci Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 10. junija t. l. ofertalna licitacija gled dobave 500.000 kilogramov krušne moke (tipa 80%).

* * *

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Književnost.

M. Humek, Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. To je naslov novi vrtnarski knjigi, ki je izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani in ki stane broširana Din 48.—, v trdo vezana pa Din 60.—. S to knjigo, ki jo je spisal naš priznani strokovnjak, višji sadjarski nadzornik Humek, je silno ustrezno potrebam vseh naših prijateljev in gojiteljev vrtnarstva, saj smo jo v tako priročni in pregledni sestavi že dolgo pogrešali v našem

slovstvu. Vrlo prav bo došla pa tudi našim gospodinjstvom in kmetijskim šolam, našim vrtnarskim in drugim tečajem, ki so istotako prav težko pogrešali potrebnih tiskanih navodil za pridelovanje vrtnih rastlin. Humekova knjiga nam v kratkih sestavi opisuje vso, kar je neobhodna potreba za uredbo in obdelovanje domačega vrta. V svojem prvem delu obdeluje knjiga »splošno vrtnarstvo«, t. j. uredbo domačega vrta, pravo zemlje in gnojenje kakor tudi glavna vrtnarska opravila; v svojem drugem delu v »posebnem vrtnarstvu«, ki

ga deli v zelenjadarstvo, sadjarstvo in cvetličarstvo, pa obdeluje vse posamezne rastline, ki se goje na domačem vrtu. Knjiga je pojasnjena vrhutega z raznimi slikami. Ker je v gladki in lepi slovenščini in ker prinaša toliko dobrih in potrebnih navodil, jo bo vsak ljubitelj napredka z veseljem prebiral, saj bo našel v njej vse, kar potrebuje za uspešno obdelovanje vrta. Kdor jo bo čital, bo našel tudi mnogo nove pobude in praktičnih navodil za svoj vrt. Zato jo toplo priporočamo čitateljem v nakup.

* * *

VINOCE

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

**: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.**

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

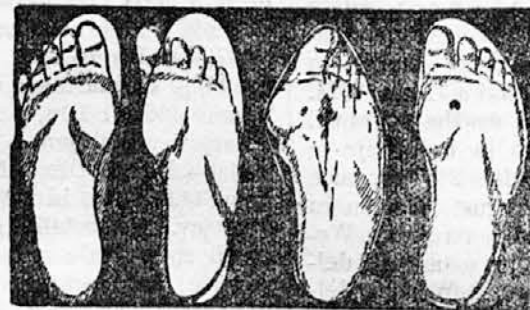
Ivan Jelačin

Ljubljana

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe
Zaloga sveže
pražene kave
mlelih dišav in
rudninske vode

Točna in solidna posrežba!

Zahtevajte cenik!

Franc Szantner
Ljubljana

Trgovina čevljev ter
špeciialna tvrdka za
ortopedična in anato-
mična obuvanja. Spreje-
ma vsa naročila za
čevlje po meri in po-
pravila

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo,
nogavice, potrebščine za
čevljarje, sedlarje, rinčice,
podloge (belgier), potreb-
ščine za krojače in šivilje,
gumbe, sukanec, vezeno,
svilo, tehnične decimalne
in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =

Bohoričeva ulica 24

Pristopajte kol član k društvu
»TRGOVSKA AKADEMIJA«

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl,
kit in zjamčeno čisti firnež
najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA
Z O. M. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Najboljša kolesa
„PUCH“
po ugodnih cenah
priporoča
IGN. VOK
Ljubljana
Novo mesto

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh
opremah Gritzner, Adler za
rodbinsko in obrtno rabo,
istotam igle, olje ter vse po-
samezne dele za vse sisteme.
En gres!

TISKARNA „MERKUR“

TRG.-IND. D. D.

TELEFON 652

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13

Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, letake,
pravila, vizitke, trgovske in uradne tiskovine itd.

LASTNA KNJIGOVEZNICA

10krat dražje nego z ogljem

Stroški pri uporabi bencina

Vozi brez bencina!

Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent.
„Hag-Generatorjem“
Prospekt in reference daje
Jugo-Hag
LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

Stroški pri uporabi oglja

„JUGOMETALIJA“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 18

Telefon št. 729.

Montaža „TOPLODAROV“.

Vsa naročila točno in solidno.

izvršuje
vsakovrstna naročila za
kleparstvo, vodovodne
inštalacije, kotlarstvo
in ključavničarstvo.

TVRDKA

A. VOLK

LJUBLJANA

Veletrgovina žita in
mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge
vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,
olrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ječmenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridelke.

Telefon št. 449.

Brzjavlj: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5
Irgovina s hišnimi potrebščinami,
emajlirano, pločevinasto in ulite
posodo, porcelanasto, kameni-
nasto in stekleno robo.

Na debelo!

Na drobno!

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vsa
popravila in vožnja. Le prvovrstno
blago in delo po solidnih cenah nudi
Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto
Rakek, Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 18,300,000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE

Konjice
Meža-Dravograd